

Fermy przemysłowe i ich otoczenie

Jarosław Urbański

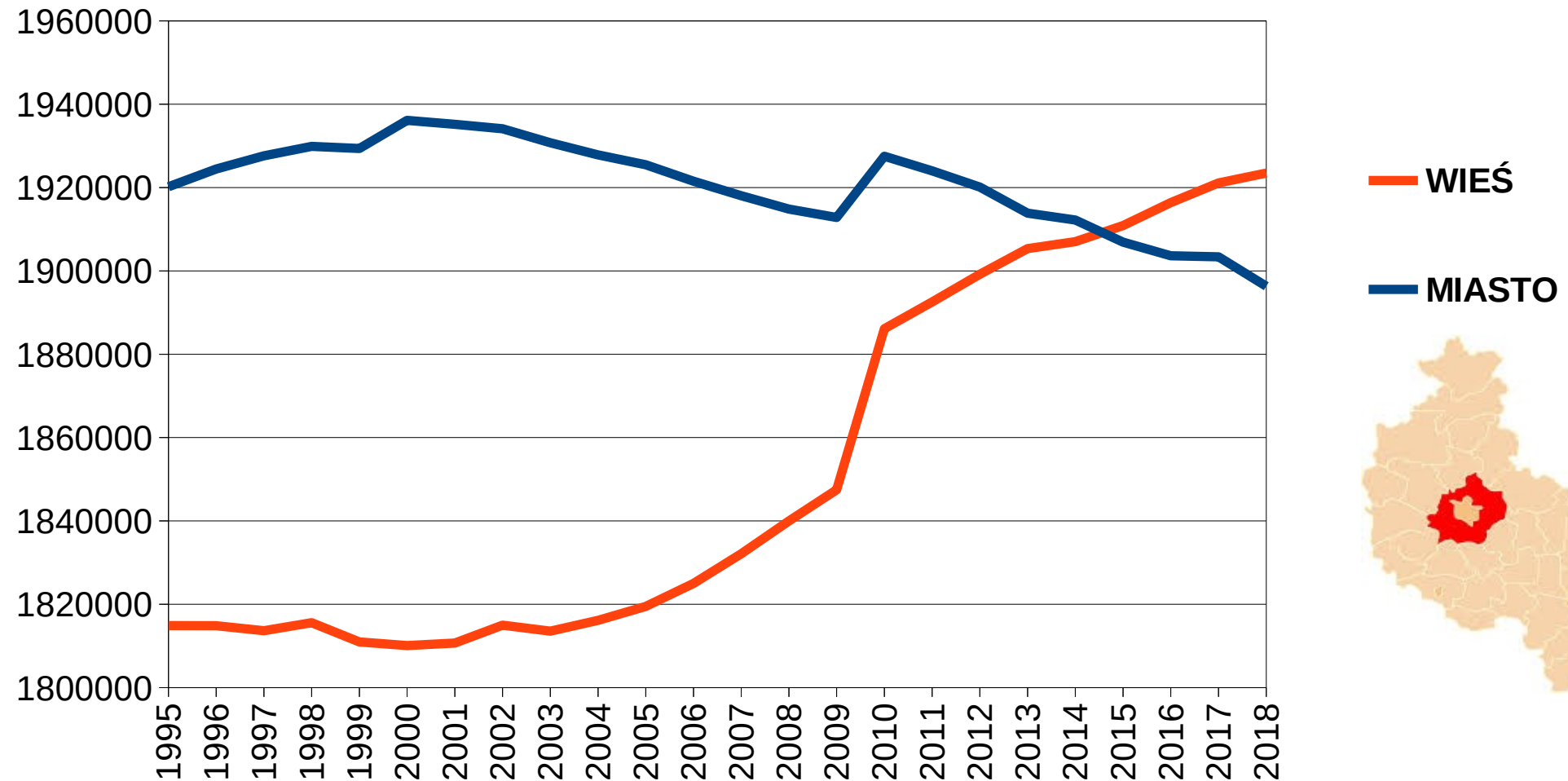
Zmiany struktury społeczno-zawodowej ludności wiejskiej w Polsce w latach 2003-2013

Kategorie społeczno-zawodowe	1991	2003	2013	2019
1. Menedżerowie, kierownicy, wyżsi urzędnicy	0,4	2,5	2,8	
2. Specjaliści	1,8	6,6	9,3	
3. Technicy i personel pośredni	7,0	7,5	5,2	
4. Urzędnicy, pracownicy biurowi	3,3	5,2	4,7	
5. Pracownicy usług osobistych, sprzedawcy	6,5	8,8	10,9	
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy	46,4	37,5	27,4	21,0 *
7. Robotnicy przemysłowi, rzemieślnicy	16,4	15,5	22,5	
8. Operatorzy maszyn i urządzeń	7,8	9,0	9,5	
9. Pracownicy przy pracach prostych	10,4	7,0	7,3	
10. Siły zbrojne	0,0	0,4	0,4	

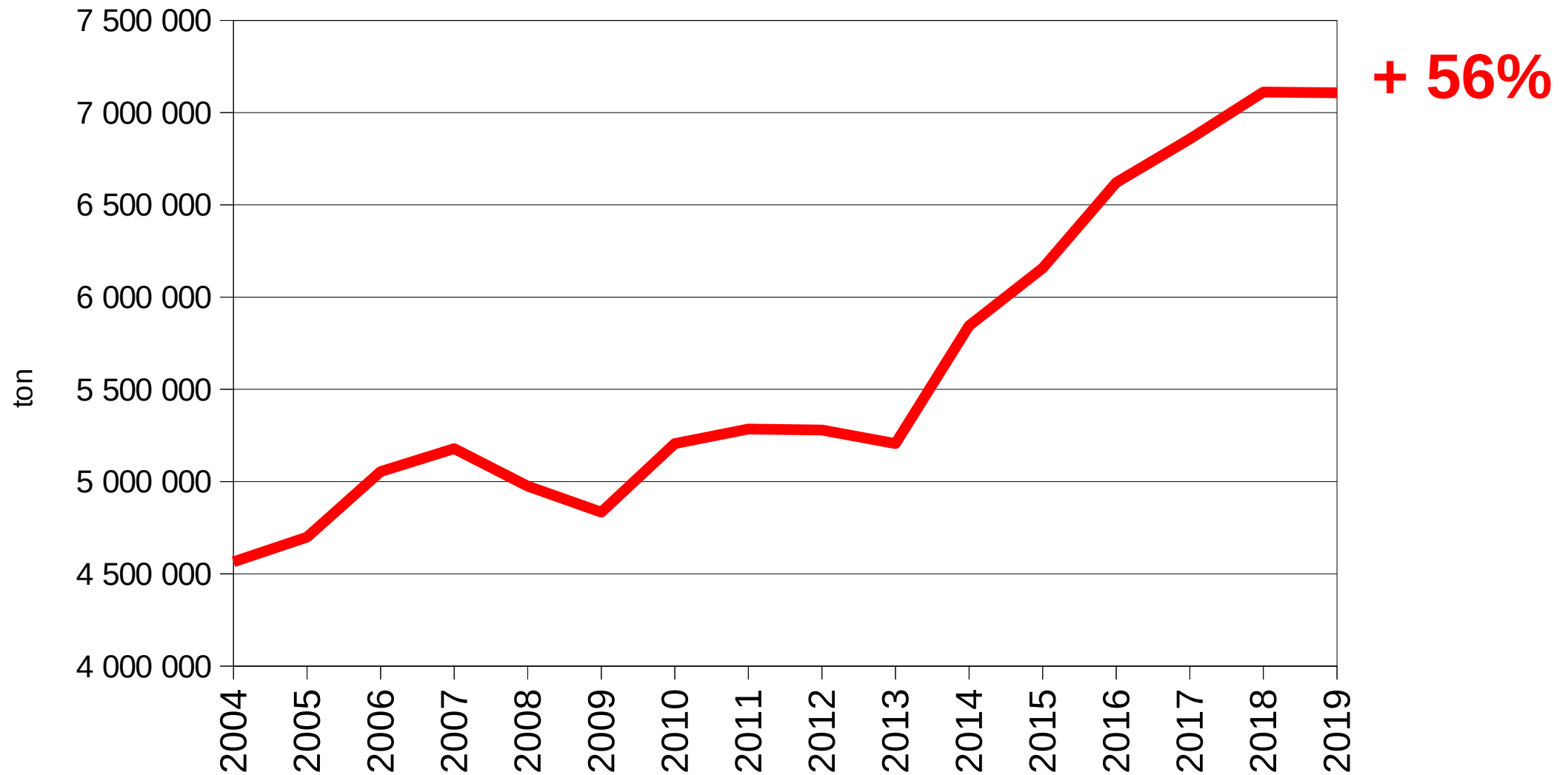
Źródło: Maria Halamska, „Struktura społeczno-zawodowa ludności wiejskiej w Polsce i jej przestrzenne zróżnicowanie”, *Więś i Rolnictwo* 1 (170)/2016

***/ Szacunek własny na podstawie oceny spadku odsetka zatrudnionych w sektorze rolnictwa (wg GUS)**

Ludność Wielkopolski ze względu na miejsce zamieszkania 1995-2018 (wg GUS)

Produkcja żywca rzeźnego w Polsce w latach 2004-2019 w tonach (wg GUS)

Wyobrażenia Polek i Polaków na temat hodowli.

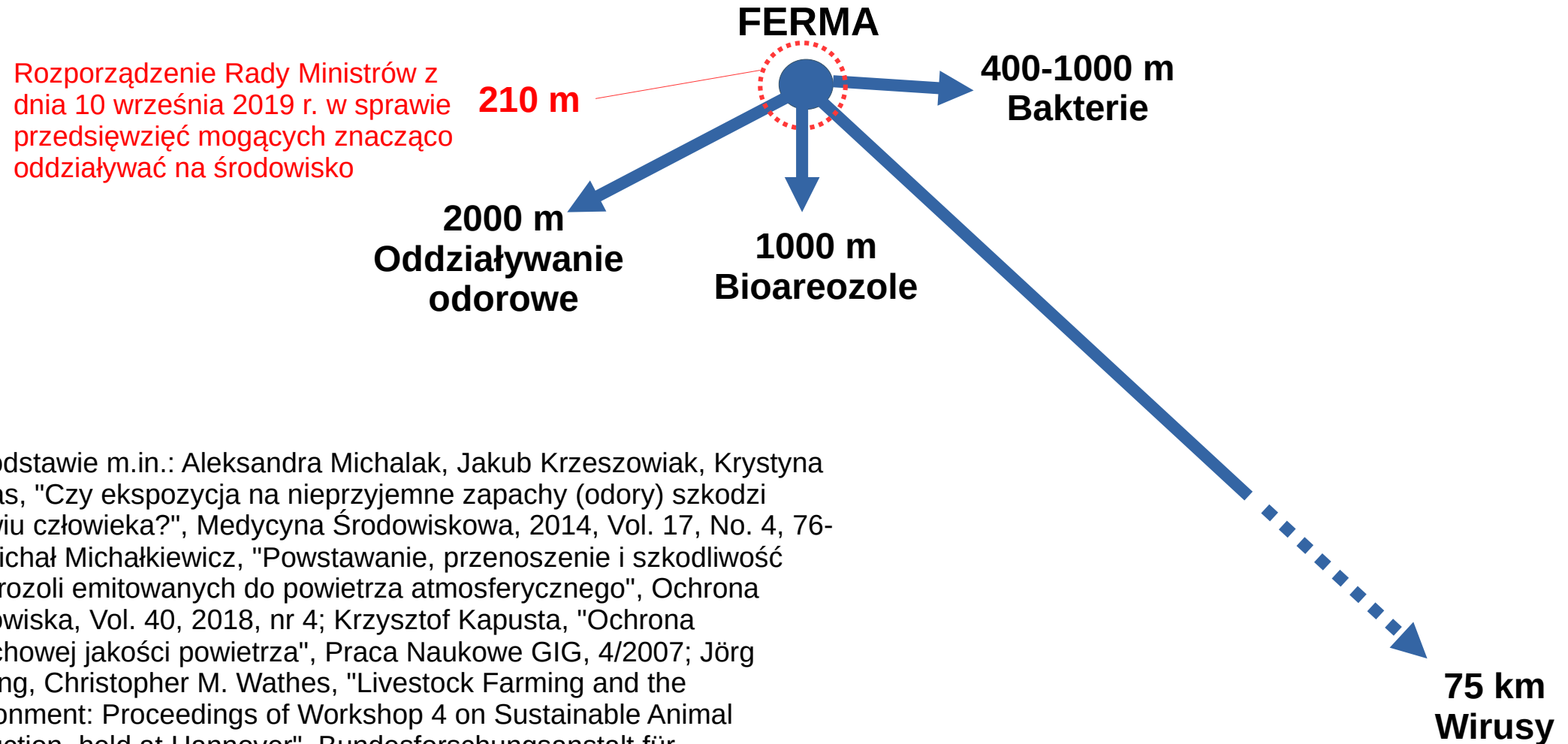
Ile zwierząt powinno być chowanych w gospodarstwie?

10 najważniejszych społecznych obaw związanych z funkcjonowaniem ferm przemysłowych

- Zanik małych i średnich gospodarstw rolnych.
- Odory.
- Plagowe ilości insektów i gryzoni.
- Zagrożenie epidemiczne – wirusowe i bakteryjne (masowe stosowanie antybiotyków).
- Ograniczenie rozwoju innych form gospodarowania na terenach wiejskich (np. agroturystyka, rolnictwo ekologiczne).
- Spadek dotychczasowej wartości nieruchomości (nawet o 50 i więcej procent).
- Degradacja i wyludnienie niektórych obszarów wiejskich.
- Emisja gazów cieplarnianych.
- Zatrucie gleby i wód.
- Dobrostan zwierząt.

Zanieczyszczenie powietrza

Na podstawie m.in.: Aleksandra Michalak, Jakub Krzeszowiak, Krystyna Pawlas, "Czy ekspozycja na nieprzyjemne zapachy (odory) szkodzi zdrowiu człowieka?", *Medycyna Środowiskowa*, 2014, Vol. 17, No. 4, 76-81; Michał Michałekiewicz, "Powstawanie, przenoszenie i szkodliwość bioareozoli emitowanych do powietrza atmosferycznego", *Ochrona Środowiska*, Vol. 40, 2018, nr 4; Krzysztof Kapusta, "Ochrona zapachowej jakości powietrza", *Praca Naukowe GIG*, 4/2007; Jörg Hartung, Christopher M. Wathes, "Livestock Farming and the Environment: Proceedings of Workshop 4 on Sustainable Animal Production, held at Hannover", *Bundesforschungsanstalt für Landwirtschaft (FAL)* 2001.

Patogeny alarmowe w otoczeniu ferm

Wg prezentacji dr A. Kozajdy z Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera, pt. „Emisja bakterii odzwierzęcych z ferm hodowlanych do otoczenia – aktualny stan wiedzy”, 2021.

Obecność patogenów alarmowych (LA-MRSA) w badaniach prowadzonych w otoczeniu ferm (odległości od budynków hodowlanych):

- 10 m
 - 50 m
 - 100 m
 - 250 m
 - 500 m
- Niemcy, Wielka Brytania, Holandia, Dania i in.
- 1000 m
- Niemcy – badania uwzględniające większe odległości

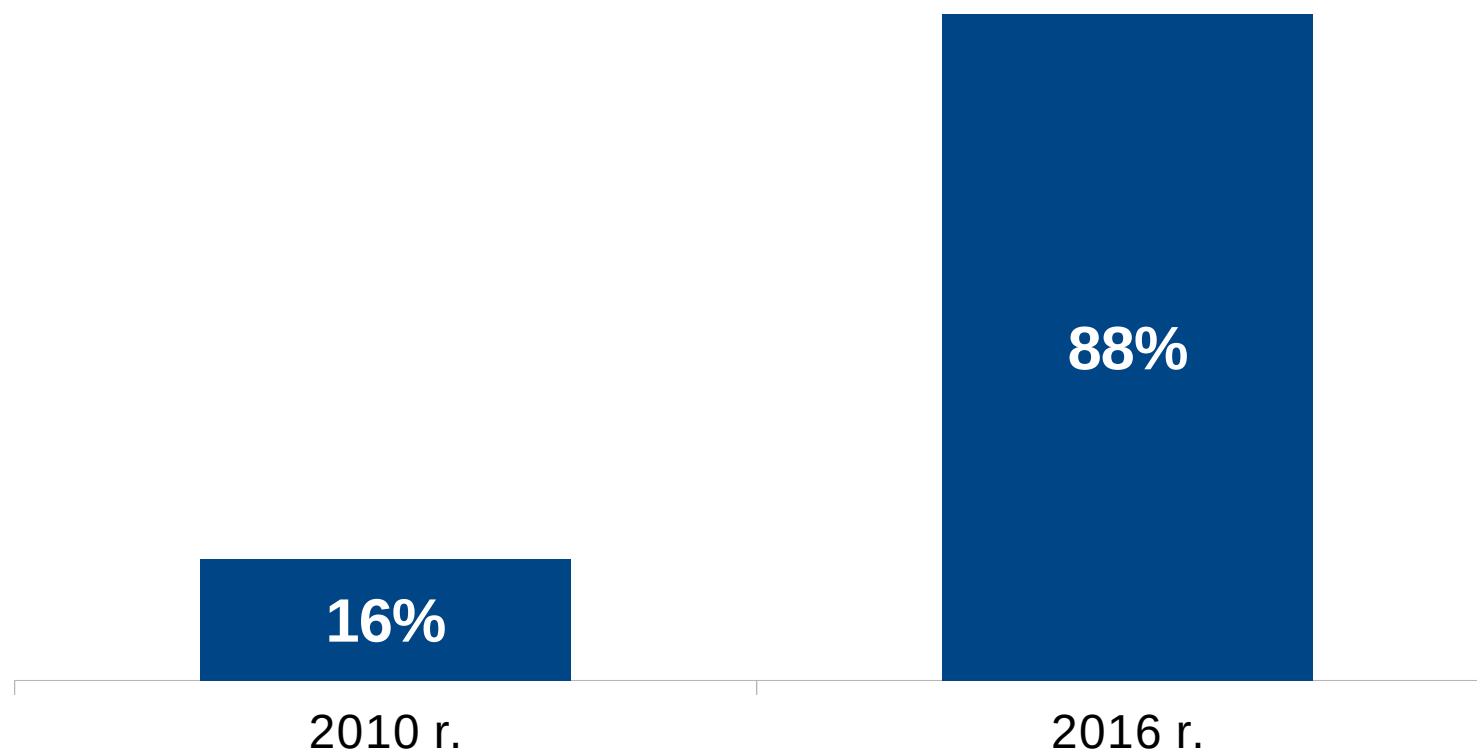
Potwierdzono genetyczną zbieżność pomiędzy szczepami z otoczenia ferm ze szczepami obecnymi w środowisku wewnętrznym tych ferm.

LA-MRSA - odzwierzęce szczepy MRSA (livestock-associated methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*).

MRSA - odporne na metycylinę **szczepy gronkowca, będące częstą przyczyną zakażeń wewnątrzszpitalnych** (methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*).

Patogeny alarmowe – nosicielstwo wśród świń

Wg prezentacji dr A.Kozajdy z Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera, pt. „Emisja bakterii odzwierzęcych z ferm hodowlanych do otoczenia – aktualny stan wiedzy”, 2021.

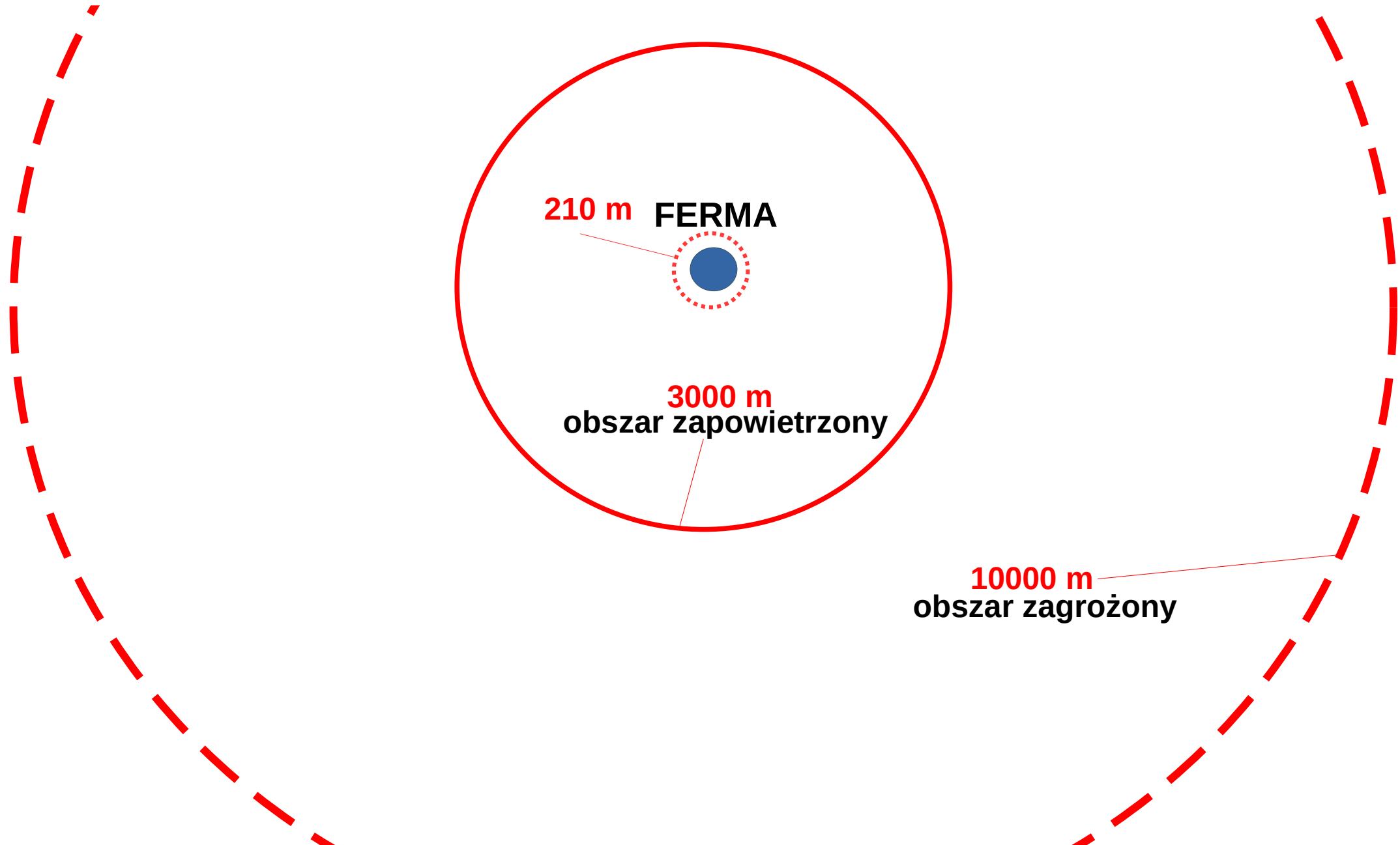
Struktura zmian odsetka świń-nosicieli LA-MRSA w Danii

LA-MRSA - odzwierzęce szczepy MRSA (livestock-associated methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*).

MRSA - odporne na metycylinę **szczepy gronkowca, będące częstą przyczyną zakażeń wewnątrzszpitalnych** (methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*).

Strefy wyznaczone w przypadku stwierdzenia ASF i „grypy ptaków”

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie zwalczania grypy ptaków;
Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń.

Rozkład procentowy odpowiedzi na pytanie: „W jakiej minimalnej odległości od zabudowań mieszkalnych prawo powinno pozwalać na budowanie ferm przemysłowych?” (Biostat 2019, N=1000)

